

2025-05-20

AkademikerAlliansens inriktning och yrkanden för Sobona Trafik 2025

AkademikerAlliansen överlämnar härmed sina yrkanden gällande avtalsrörelsen 2025. Dessa yrkanden tar avstamp i den verklighet som de kommunala företagen befinner sig i samt de rekryterings-, utvecklings-, och kompetensförsörjningsbehov som arbetsgivarna står inför när det gäller akademiker i sektorn.

Yrkandena utgår från AkademikerAlliansens facklig-politiska plattform som nu under några år legat till grund för AkademikerAlliansens avtalsinriktning.

AkademikerAlliansens medlemmar har en nyckelkompetens för att kunna uppfylla sektorns samhällsuppdrag, samt att utveckla detta så att en modern kvalitativ samhällsservice kan upprätthållas. Att kunna rekrytera dessa grupper till sektorn, samt behålla dem, är en förutsättning för att klara det stora kompetensförsörjningsbehovet. Därför måste anställningsvillkoren stärka värdet för den enskilde arbetstagaren att satsa på en längre karriär inom sektorn och bidra till ett långt och hållbart arbetsliv.

Akademisk kompetens ska utvecklas och värdesättas i kommunala företag

AkademikerAlliansens medlemsgrupper bidrar till kommunala företag genom sin kompetens. En förutsättning för att företagen ska kunna rekrytera och behålla den kompetens som behövs i verksamheten på kort och lång sikt är att förbundens medlemmar upplever att den akademiska kompetensen värdesätts av arbetsgivaren. Det är väsentligt att akademiker har en god ersättning för sitt arbete och har en positiv livslöneutveckling.

Ersättningar utifrån 19–22 §§ är angivna per timme i kronor och ersättningsnivåerna dessutom låga. För att förenkla ersättningssystemet föreslår AkademikerAlliansen att det i stället införs divisorer där ersättningen utges utifrån en procentsats räknat på aktuell lön. Att arbeta jour och beredskap är ingripande för individen. Att stå till förfogande för arbete utanför ordinarie arbetstid behöver värdesättas i större utsläckning.

Med anledning av ovanstående yrkar AkademikerAlliansen:

- att ersättningar som är kopplade till ersättning per timme med dagens fast krontal ersätts med en divisor
- att ersättningarna i krontal ökar oavsett om överenskommelse kring divisorer nås eller inte

Följande fackförbund samverkar inom AkademikerAlliansen:

Akavia, DIK, Fysioterapeuterna, Kyrkans Akademikerförbund, Naturvetarna, Sjöbefälsföreningen, SRAT, Sveriges Arbetsterapeuter, Sveriges Arkitekter, Sveriges Farmaceuter, Sveriges Ingenjörer, Sveriges Psykologförbund, Sveriges Skolledare, SULF, Sveriges Veterinärförbund, Tjänstetandläkarna.

- att gränsen för att få högre ersättning vid beredskap sänks
- att arbetstagare, som har jour eller beredskap, och som har rätt till övertidsersättning och genomför aktivt arbete under jour eller beredskap skall arbetstagaren erhålla både jour- och beredskapsersättning samt övertidsersättning
- att fyllnadslön utmönstras ur avtalet och mertidsarbete ska ersättas med övertidsersättning

Akademiker ska ha tydliga löneprocesser

Medlemmar i AkademikerAlliansens förbund har hög och för företagen helt avgörande kompetens och specialiserade arbetsuppgifter. Det ställer krav på att löneprocesserna är tydliga i alla led. Sambandet mellan individens bidrag till verksamheten, prestation och den individuella löneutvecklingen är för många medlemmar svagt eller otydligt.

De analyser som görs ska vara skriftliga. Vikten av att arbetsgivaren ska analysera lönestrukturer och löneökningsbehovet utifrån BÖK Trafik och inte enbart diskrimineringslagen behöver förtydligas. En annan viktig aspekt i en välfungerande löneprocess är lönesättande chefs ansvar för kvaliteten i de samtal som är kopplade till löneprocessen.

Med anledning av ovanstående yrkar AkademikerAlliansen:

- att det i bilaga 5 tillförs ett krav på att den kartläggning och analys som sedan följs av en handlingsplan ska tas fram skriftligt
- att det i löneavtalet tillförs reglering om hur och när tidsplan för kommande löneöversyn ska genomföras
- att löneavtalet utvecklas genom att chefer regelbundet ska erbjudas stöd, information och utbildning som behövs för att kunna sätta lön enligt löneavtalets intentioner
- att erfarna medarbetare oavsett löneläge ska kunna erhålla löneökningar i paritet med deras betydelse för och bidrag till verksamheten samt att det görs en konsekvensändring gällande formuleringar för äldre arbetstagare. Det vill säga att begreppet äldre byts ut mot exempelvis erfarna

Akademiker ska ha trygga anställningar

AkademikerAlliansens medlemsgrupper vill ha trygga anställningar med konkurrenskraftiga villkor som gör att de väljer att arbeta i kommunala bolag. Det är en förutsättning för att arbetsgivarna ska kunna rekrytera och behålla dessa grupper.

I syfte att skapa trygghet i anställning och attraktivitet för branschen, anser AkademikerAlliansen att kvalifikationskravet i föräldrapenningtillägget och förutsättningarna för vård av barn behöver moderniseras.

Med anledning av ovanstående yrkar AkademikerAlliansen:

- att avtalen tillförs tydlighet avseende grund och orsak till när provanställning kan tillämpas
- att kvalifikationskravet i föräldrapenningtillägget och föräldralönen tas bort
- att lönetillägg ska utgå vid tillfällig föräldrapenning
- att reglera vad som gäller vid ledighet för tjänstgöring i totalförsvaret samt ersättning för sådan tjänstgöring
- att beräkning av lön för medarbetare som varit ledig under del av kalendermånad inte ska kunna generera en löneskuld

Akademiker ska kunna påverka sina villkor

För att attrahera och rekrytera akademisk kompetens inom avtalsområdet krävs att anställningsvillkoren är konkurrenskraftiga i förhållande till andra sektorer på arbetsmarknaden. AkademikerAlliansens medlemsgrupper efterfrågar anställningsvillkor som är flexibla och kan anpassas i dialog mellan chef och medarbetare.

Det saknas reglering och vägledning om hur övertidsavlösta ska kompenseras och hanteras. Vidare står det i § 18, 2 st att anställd som har rätt till övertidsersättning i sin roll som ställföreträdare inte har rätt till övertidsersättning om den man ersätter inte har rätt till övertidsersättning.

Med anledning av ovanstående yrkar AkademikerAlliansen:

- att akademiker ska ha en rättighet ingå enskilda överenskommelser om att växla in värden i kollektivavtalet till pension, ledig tid eller kontant ersättning

- att rätten till övertidsersättning ska kvarstå oavsett om överordnad har rätt till övertidsersättning eller ej
- att enskilda överenskommelser om att inte erhålla övertidsersättning är skrivna så att det framgår vad ersättningen för att avstå övertidsersättningen uppgår till

Akademiker ska ha förutsättningar för återhämtning

Akademiker har rätt till ett yrkesliv i balans och arbetsförhållanden som ger förutsättningar för ett långt och hållbart arbetsliv.

- att inställelsetiden vid beredskapstjänstgöring regleras
- att arbetstidskonto (ATK) införs i avtalet

AkademikerAlliansens yrkanden är framtagna med utgångspunkt i en ettårig avtalsperiod.

AkademikerAlliansen förbehåller sig rätten att under förhandlingarna komplettera och precisera våra krav eller komma med ytterligare yrkanden